



Datum van inontvangstneming : 28/01/2020

Zaak C-725/19

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

1 oktober 2019

Verwijzende rechter:

Judecătorie Sector 2 Bucureşti (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

18 september 2019

Verzoekende partij:

IO

Verwerende partij:

Impuls Leasing România IFN SA

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Verzet van IO tegen tenuitvoerlegging door Impuls Leasing IFN SA, strekkende tot nietigverklaring van de tenuitvoerleggingshandelingen en het opheffen van het beslag in het kader van een leaseovereenkomst

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Op grond van artikel 267 VWEU verzoekt de Judecătorie Sector 2 Bucureşti (rechter in eerste aanleg van Sector 2 in Boekarest, Roemenië) om uitlegging van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, en van het beginsel van doeltreffendheid van het Unierecht.

Prejudiciële vraag

Moet richtlijn 93/13/EEG in het licht van het doeltreffendheidsbeginsel aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een nationale wettelijke regeling, zoals de toepasselijke Roemeense wetgeving inzake de voorwaarden voor de ontvankelijkheid van het verzet tegen de tenuitvoerlegging – artikel 713, lid 2, van de Cod de procedură civilă, zoals gewijzigd bij Legea nr. 310/2018 – die, in geval van verzet tegen de tenuitvoerlegging, niet de mogelijkheid biedt dat op verzoek van de consument of door de rechter ambtshalve wordt onderzocht of de bedingen van een leaseovereenkomst die een executoriale titel vormen oneerlijk zijn, omdat overeenkomsten tussen een „consument” en een „verkoper of leverancier” („beroepsbeoefenaar”) door middel van een procedure krachtens gemeen recht kunnen worden getoetst aan het bestaan van oneerlijke bedingen in de zin van die richtlijn?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikelen 1, 3, 4, 5, 6 en 8 van richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten

Arresten van het Hof van 4 juni 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350; van 18 februari 2016, Finanzmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, en van 26 juni 2019, Kuhar, C-407/18, EU:C:2019:537

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori (Wet nr. 193/2000 betreffende oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen beroepsbeoefenaren en consumenten, hierna: „Legea nr. 193/2000”) waarbij richtlijn 93/13/EEG in nationaal recht is omgezet

Artikel 713, lid 2, van de Cod de procedură civilă (wetboek van burgerlijke rechtsvordering, hierna: „CPC”), in de versie die gold vóór wijziging ervan bij Legea nr. 310/2018, volgens hetwelk tegen een gedwongen tenuitvoerlegging op grond van een andere executoriale titel dan een rechterlijke beslissing in verzet slechts feitelijke of rechtsgronden konden worden aangevoerd betreffende het in de executoriale titel vervatte recht, als de wet niet voorzag in een specifieke procedure tot nietigverklaring van die executoriale titel

Artikel 713, lid 2, CPC, in de thans geldende versie, na wijziging ervan bij Legea nr. 310/2018, volgens hetwelk tegen een gedwongen tenuitvoerlegging op grond van een andere executoriale titel dan een rechterlijke beslissing in verzet slechts feitelijke of rechtsgronden kunnen worden aangevoerd betreffende het in de executoriale titel vervatte recht, als de wet niet voorziet in een procedure tot nietigverklaring van die executoriale titel, daaronder begrepen een vordering naar gemeen recht

Artikel 8 van Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing (regeringsverordening nr. 51/1997 inzake leasetransacties en leasemaatschappijen), volgens welke leaseovereenkomsten executoriale titels vormen

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Op 20 augustus 2008 heeft Impuls Leasing România IFN SA als financier een financiële-leaseovereenkomst gesloten met IO als gebruiker voor de overdracht van het gebruiksrecht op een personenauto voor een duur van 48 maanden. De totale waarde van de overeenkomst was 9 232,07 EUR. Vanaf 2010 was verzoekster niet langer in staat om aan haar periodieke betalingsverplichtingen te voldoen en zij heeft de personenauto op 19 maart 2010 aan de verwerende partij teruggegeven. Op 29 juni 2010 heeft de verwerende partij de personenauto verkocht aan een derde ten bedrage van 5 294,12 EUR.
- 2 Op 15 oktober 2010 heeft de verwerende partij bij een gerechtsdeurwaarder een verzoek tot gedwongen tenuitvoerlegging jegens de verzoekende partij ingediend op grond van de tussen hen gesloten leaseovereenkomst. Na de inning van een bedrag van 5 168,28 RON (ongeveer 1 200 EUR) is de procedure van gedwongen tenuitvoerlegging op 16 november 2016 beëindigd omdat in het vermogen van de verzoekende partij onvoldoende goederen waren waarop beslag kon worden gelegd.
- 3 Op 26 maart 2019 heeft de verwerende partij bij een andere gerechtsdeurwaarder een tweede verzoek tot gedwongen tenuitvoerlegging ingediend op grond van dezelfde leaseovereenkomst. De ingeschakelde gerechtsdeurwaarder heeft op 8 mei 2019 verschillende bevelen verzonden waarmee derdenbeslag op de bankrekeningen van de verzoekende partij werd gelegd met het oog op inning van bepaalde bedragen die zij aan de verwerende partij verschuldigd zou zijn, onder andere een boete wegens te late betaling van 116 723,73 RON (ongeveer 25 000 EUR), een schadevergoeding vanwege een kapitaalverschil ten bedrage van 25 155,43 RON (ongeveer 5 300 EUR) en onbetaalde facturen van 13 453,96 RON (ongeveer 2 800 EUR).
- 4 Naar aanleiding daarvan heeft IO bij de Judecătorie Sector 2 București verzet ingesteld tegen de gedwongen tenuitvoerlegging, waarbij zij verzoekt om nietigverklaring van de tenuitvoerleggingshandelingen en het opheffen van het beslag in verband met deze leaseovereenkomst.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 5 De verwijzende rechter merkt op dat Legea nr. 193/2000 bepaalt dat oneerlijke bedingen onder andere bedingen zijn die de consument verplichten om bij niet-nakoming van zijn contractuele verplichtingen bedragen te betalen die

onevenredig hoog zijn in vergelijking met de door de beroepsbeoefenaar geleden schade.

- 6 De leaseovereenkomst, op basis waarvan de procedure van gedwongen tenuitvoerlegging tegen de verzoekende partij is ingeleid, bevat echter twee bedingen die als oneerlijk zouden kunnen worden aangemerkt.
- 7 In de eerste plaats zou het gaan om het beding dat bepaalt dat in geval van te late betaling van enige door de gebruiker verschuldigde bedragen, de financier het recht heeft om hem vertragingsboeten op te leggen ter hoogte van 0,35 % van het resterende bedrag per dag vertraging, waarbij het totaal van de boete hoger kan zijn dan het bedrag waarover hij is berekend. Op grond van dit beding vordert de verwerende partij een vertragingsboete van 116 723,73 RON (ongeveer 25 000 EUR), terwijl de totale waarde van de leaseovereenkomst 9 232,07 EUR bedroeg.
- 8 In de tweede plaats zou het gaan om het beding betreffende de hoogte van de schadevergoeding die kan worden verlangd indien de gebruiker in gebreke blijft. Op grond van dit beding vordert de verwerende partij onder andere een kapitaalverschil ten belope van 25 155,43 RON (ongeveer 5 300 EUR) en onbetaalde facturen ten belope van 13 453,96 RON (ongeveer 2 800 EUR).
- 9 De verwijzende rechter benadrukt dat volgens het nationale recht een verbintenis die rust op een oneerlijk beding, nietig is en dat die sanctie ambtshalve door de rechter moet worden opgelegd. Ook is de rechter volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie gehouden om ambtshalve te onderzoeken of een contractueel beding eventueel oneerlijk is.
- 10 De verwijzende rechter merkt verder op dat volgens artikel 713, lid 2, CPC in de vorm die vóór de wijziging ervan bij Legea nr. 310/2018 van kracht was, indien de gedwongen tenuitvoerlegging plaatsvond op grond van een executoriale titel zoals een leaseovereenkomst, bij verzet het oneerlijke karakter van bepaalde bedingen van de overeenkomst kon worden aangevoerd, echter uitsluitend indien de wet geen andere specifieke procedure voorzag voor het nietig verklaren van de executoriale titel.
- 11 De uitdrukking „een specifieke procedure voor nietigverklaring” had betrekking op een specifieke procedure die door de wetgever wordt geregeld en ter beschikking van de betrokkenen wordt gesteld, door middel waarvan nietigverklaring van de executoriale titel kon worden verkregen, en niet op een procedure naar gemeen recht.
- 12 Aangezien er voor de leaseovereenkomst geen specifieke procedure voor nietigverklaring bestond, kon in het kader van verzet tegen gedwongen tenuitvoerlegging het oneerlijke karakter van bedingen in die overeenkomst worden aangevoerd.
- 13 Na de wijziging van artikel 713, lid 2, CPC bij Legea nr. 310/2018 bepaalt dit artikel thans dat, wanneer de gedwongen tenuitvoerlegging plaatsvindt op basis

van een executoriale titel zoals een leaseovereenkomst, het oneerlijke karakter van bepaalde bedingen in de overeenkomst uitsluitend kan worden aangevoerd indien de wet niet voorziet in een gerechtelijke procedure voor de nietigverklaring ervan, inclusief een procedure naar gemeen recht.

- 14 Nu kan er inderdaad een dergelijke procedure naar gemeen recht worden ingesteld op grond van Legea nr. 193/2000.
- 15 Dit betekent dat een rechterlijke instantie niet langer de mogelijkheid heeft om bij verzet tegen een gedwongen tenuitvoerlegging het eventuele oneerlijke karakter van bedingen van een overeenkomst als de onderhavige te onderzoeken, aangezien er een procedure naar gemeen recht bestaat in het kader waarvan een dergelijke overeenkomst zou kunnen worden getoetst op oneerlijke bedingen.
- 16 Volgens de verwijzende rechter moeten de nationale mechanismen van gedwongen tenuitvoerlegging voldoen aan de voorwaarde dat de uitoefening van de door het Unierecht aan de consumenten verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of onevenredig moeilijk wordt gemaakt, overeenkomstig het doeltreffendheidsbeginsel. Een doeltreffende bescherming van die rechten kan echter slechts worden gewaarborgd indien het nationale procesrecht een ambtshalve toezicht op de mogelijkerwijs oneerlijke aard van de bedingen van een overeenkomst mogelijk maakt, ook bij een procedure van gedwongen tenuitvoerlegging. Het huidige nationale procesrecht verplicht de consument die zich beroept op een eventueel oneerlijk karakter van de bedingen in een overeenkomst die een executoriale titel vormt om een vordering tot nietigverklaring naar gemeen recht in te stellen krachtens Legea nr. 193/2000, met als gevolg dat een dergelijke consument het bij richtlijn 93/13/EEG toegekende recht niet meer kan uitoefenen door middel van verzet tegen de tenuitvoerlegging.
- 17 Volgens de verwijzende rechter moeten de geschikte en doeltreffende instrumenten om het gebruik van oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen een beroepsbeoefenaar en consumenten te voorkomen, bepalingen bevatten waarmee een effectieve rechterlijke bescherming voor consumenten kan worden gewaarborgd, en deze laatsten de mogelijkheid bieden een dergelijke overeenkomst in rechte aan te vechten, ook in de fase van gedwongen tenuitvoerlegging, onder redelijke procedurele voorwaarden die de uitoefening van de door richtlijn 93/13/EEG gewaarborgde rechten niet onevenredig moeilijk of onmogelijk maken.
- 18 In deze context heeft de verwijzende rechter besloten de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof ambtshalve een prejudiciële vraag te stellen over de uitlegging van richtlijn 93/13/EEG en het beginsel van de doeltreffendheid van het Unierecht.